

SAKSFRAMLEGG

Finansrapport med finans- og gjeldsportefølje 1. tertial 2026, Kongsberg kommune

Utvalgssak	Utvalg	Møtedato
29/2026	Formannskap	04.06.2026

Kommunestyret

Kommunedirektørens forslag til innstilling:

Finansrapport Kongsberg kommune, 1. tertial 2026, med tilhørende vedlegg, tas til orientering.

Sammendrag

Kommunedirektøren skal gjennom året legge frem rapporter for kommunestyret som viser status for kommunens finans- og gjeldsportefølje. Rapporten skal beskrive eventuelle avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i det vedtatte finans- og gjeldsreglementet. Kommunedirektøren legger med dette frem finansrapport 1. tertial 2026 for Kongsberg kommunes finans- og gjeldsportefølje.

Sammenstilling og grafisk fremstilling av flere nøkkeltall ligger vedlagt i en egen rapport, utarbeidet av kommunens rådgiver i finansforvaltningen, Bergen Capital Management AS (BCM).

Nedenfor er det gjort et kort sammendrag av noen hovedpunkter i finans- og gjeldsporteføljen ved utgangen av 1. tertial 2026, basert på vedlagte rapport:

- Ved utgangen av 1. tertial 2026 er kommunens langsiktige låneportefølje på 3,781 mrd. kroner, en økning på 137 mill. kroner siden 1. tertial 2025.

- Lån i Husbanken til videre utlån er gjennomført iht. budsjett. Lån i Husbanken utgjør nå 738 mill. kroner av den totale låneporteføljen (20 %). Det er en økning fra 611 mill. kroner per utgangen av 2025 (17 %).
- Kommunens vektete gjennomsnittrente per 1. tertial er på 4,41 prosent. Det er samme nivå som ved utgangen av 2025, og 0,31 prosentpoeng lavere enn vektet gjennomsnittrente per 1. tertial 2025.
- Ved utgangen av 1.tertial er det en betydelig usikkerhet rundt utviklingen av den norske styringsrenten. Norges Bank besluttet på sitt møte 7. mai 2026 å øke styringsrenten til 4,25 prosent. Prisveksten er fortsatt over målet, og det er usikkerhet rundt den videre økonomiske utviklingen, særlig knyttet til inflasjonsutvikling, lønnsvekst og kronekurs. Renteprognozen signaliserer at styringsrenten kan bli satt videre opp i løpet av året, men det er altså fortsatt stor usikkerhet rundt videre utvikling.
- Lån med fast rente (rentebinding over 1 år) utgjorde 6,48 prosent av brutto gjeld ved utgangen av 1. tertial 2026, en nedgang fra 10,84 prosent på tilsvarende tidspunkt i 2025.

Av kommunens låneportefølje forfaller 50,1 prosent av lånene innen ett år fra rapporteringsdato 30.04.2026. Kommunen benytter i stor grad obligasjons- og sertifikatlån som tas opp med korte løpetider, men med spredning av forfall over fireårsperioden. Slik markedet har vært de siste årene, har kommunen oppnådd en lavere rente enn ved ordinære banklån.

For å sikre at kommunens gjelds- og finansforvaltning kan fortsette å styres i tråd med ønskede handlingsregler og målsatte nøkkeltall, planlegger kommunedirektøren å fremme et rullert finansreglement til politisk behandling høsten 2026.

Saksopplysninger

Vedlagte rapport, *Gjeldsrapport Kongsberg kommune pr april 2026*, er utarbeidet på grunnlag av Kongsberg kommunestyre sitt vedtak i sak 81/20 den 17. juni 2020, «Finansreglement for Kongsberg kommune». I henhold til reglementet skal det rapporteres hvert tertial på gjelds- og plasseringsporteføljen, hvor det blant annet skal fremgå at man holder seg til vedtatt finansreglement. Detaljer og grafisk fremstilling ligger i vedlagte rapport utarbeidet av kommunens rådgiver i finansforvaltningen, Bergen Capital Management AS (BCM). Side 5 og 6 i rapporten gir en kortfattet og enkel oversikt på hvordan finansreglementet er ivaretatt og fulgt opp, både hva angår nøkkeltall og verbale føringer for finansforvaltningen.

I tillegg til informasjon, nøkkeltall og grafiske fremstillinger ligger det avslutningsvis en markedscommentar i dokumentet. Kommunedirektøren viser til denne for vurderinger rundt utvikling i renter og makroøkonomiske forhold. Avslutningsvis i rapporten ligger også en utfyllende ordliste med forklaringer og beregninger, samt en liste over alle foreliggende låneforpliktelser.

Plasseringer:

Kongsberg kommune har definert 5,0 mill. kroner som langsiktig finansiell aktiva, ref. K-sak 81/21 «Deltakelse i Preså Kornfond Kongsberg». Vedtaket innebærer en forpliktelse om å stille med inntil 5,0 mill. kroner for investeringer i oppstartsselskaper med potensiale for utvikling av nye næringer og arbeidsplasser. Kongsberg kommune er nå fullt investert i fondet, med hele det

forpliktete beløpet. Kommunen er representert i styret for fondet v/ kommunalsjef for økonomi, og følger fondets videre utvikling og disposisjoner gjennom styremøter og generalforsamlinger.

Kongsberg Pre såkornfond 1 (KPS) rapporterer kvartalsvis, og vedlagte rapport for 1. kvartal viser status for investeringsporteføljen. Per 1. kvartal rapporterer fondet med en urealisert gevinst på innbetalte midler (Kongsberg kommunes andel) med 2,96 mill. kroner, og forvaltningskostnader på 0,329 mill. kroner. Det vises til vedlagte rapport for beskrivelse av selskaper i porteføljen, prinsipper for verdivurdering og øvrige begreper.

Likviditet:

Kommunens tilgjengelige, likvide midler er plassert i bank til rente lik 3 mnd. NIBOR, tillagt 0,4 prosentpoeng. Gjennomsnittlig bankinnskudd var ved utgangen av 1. tertial om lag 300 mill. kroner. Likviditeten følges nøye, og beløpet varierer betydelig gjennom året fra under 200 til over 500 mill. kroner, alt etter planlagte låneopptak for investeringer, og store utbetalinger (lønnskjøring, prosjektet med nye Kongsberg renseanlegg etc.) holdt opp mot store inntekter som skatt og rammetilskudd.

Kommunene landet over har opplevd at likviditeten strammer seg til, delvis på grunn av regnskapsregler knyttet til føring av premieavvik. God avkastning på pensjonsfondet i 2025 gir ca. 92,3 mill. kroner i tilførsel til kommunens premiefond, og muligheten for å trekke på dette ved betaling av pensjonspremie bidrar positivt til å lette likviditeten og redusere kommunens premieavvik i 2026.

Betalinger for arbeidene ved Kongsberg renseanlegg forløper i tråd med gjeldende finansieringsplan i prosjektet og midler til dette sikres gjennom vedtatte låneopptak.

Gjeld og renteportefølje:

Samlet langsiktig gjeld for Kongsberg kommune (konsern), rapportert i årsrapport for 2025, er på 7,191 mrd. kroner. Det er viktig å være klar over at dette tallet inneholder samlede pensjonsforpliktelser. I det følgende, og i vedlagte rapport, er det redegjort for Kongsberg kommunes låneportefølje ekskludert pensjon.

Samlet gjeld per 30.04.2026 er på 3,781 mrd. kroner. Av dette er 738 mill. kroner knyttet til startlån og 881 mill. kroner er knyttet til selvkostområdene. Den netto renteeksponerte gjelden til kommunen er på 2,060 mrd. kroner. Andelen gjeld med renterisiko for kommunal drift, når man også trekker fra fastrentelån med rentebinding over 1 år, er dermed 1,815 mrd. kroner per 1. tertial.

Vektet gjennomsnittrente på rapporteringstidspunktet er på 4,41 prosent, samme nivå som ved utgangen av 2025 og 0,31 prosentpoeng lavere enn på samme tidspunkt i 2025. Se figur s. 12 i vedlagt rapport. I budsjettet for 2026 er det tatt høyde for en gjennomsnittrente på lån med 4,42 prosent. Gjennomsnittrenten for inneværende år anslås i september/oktober foregående år, og det er på det rene at utviklingen ikke har gått riktig slik markedene og rådgivere forutsatte på dette tidspunktet. På bakgrunn av den nylige økningen av styringsrenten (etter avslutning av 1. tertial), men også fortsatt stor usikkerhet om videre renteutvikling, vil kommunedirektøren avvente nærmere beregning av renteeffekter til 2. tertialrapport, og da innarbeide eventuell negativ eller positiv effekt av dette i prognose for netto driftsresultat 2026.

Opptak av nye lån og refinansieringer:

Det vises til rapport fra BCM side 15, «Opptak nye lån og refinansieringer i år». Side 9 i samme rapport viser kommende forfall neste 12 måneder. Det knytter seg en viss risiko ved å ha en stor andel av lånene til forfall det nærmeste året. Usikkerheten ligger i om kommunen får refinansiert, til hvilken rente og om kommunens årsbudsjett tar høyde for eventuelle økte finanskostnader. Verdipapirmarkedet har imidlertid vist seg å være et velfungerende marked som også fungerer gjennom tøffe perioder ved finansielle kriser. Prisen på lån i verdipapirmarkedet vil kunne variere, men har vist seg å være gunstig i forhold til ordinære banklån. Kommunedirektøren tar allikevel hensyn til denne risikoen og søker å spre rente- og låneforfall i porteføljen. For å sikre et godt økonomisk handlingsrom er det etablert økonomiske handlingsregler/finansmål.

Makroøkonomiske forhold med uro i verden, og tilhørende press på energipriser, svekket kronekurs og mindre mobilitet i arbeidsmarkedene har også gitt stigende renter og andre utfordringer som påvirker handlingsrommet og den økonomiske utviklingen i kommunen.

Gjeldsgraden ved utgangen av 2025 landet på 89,6 prosent av kommunens brutto inntekter (konsern). Målkravet er satt til å ligge under 100 prosent. Vi ser en økning i dette måltallet, og det må forventes å stige videre i planperioden, gitt investeringer særlig innenfor vann- og avløpssektoren. Senere tids revurdering og nedskalering av investeringer innenfor Helse og mestring har imidlertid redusert prognosene for å gå vesentlig over vedtatt handlingsregel.

Kommunens renteutgifter legger beslag på midler som ellers hadde kunnet anvendes i drift, eller bli avsatt til fond. Kommunens tjenestenivå og -kvalitet er derfor eksponert for usikkerhet i rentene. Lån til selvkostområdene finansieres gjennom gebyrer og legger ikke beslag på annen driftsøkonomi. For nærmere detaljer og omtale av låneporteføljens sammensetning, løpetid, rentebinding og rentebetingelser vises det til vedlagte rapport.

Risikovurderinger:

Estimat på økt rentekostnad ved ett prosentpoengs økning i det generelle rentenivået, forteller hvor mye porteføljens årlige rentekostnad kommer til å øke ett år frem i tid dersom dette inntreffer. Effekt i driften av en renteendring på +/- 1 prosentpoeng innenfor kommende 12 måneder er per 30.04.2026 på 35,4 mill. kroner for hele låneporteføljen (se s. 7 i vedlagt rapport). Det er en økning på 1,2 mill. kroner fra 31.12.2025. For den netto renteeksponerte gjelden (fratrasket startlån og selvkost), er rentesensitiviteten ved +/- 1 prosentpoeng renteendring på 20,6 mill. kroner.

Norges Bank besluttet i sitt rentemøte 7. mai 2026 å øke styringsrenten fra 4,0 til 4,25 prosent. Prisveksten er fortsatt over målet, og det er stor usikkerhet rundt den videre økonomiske utviklingen, særlig knyttet til inflasjonsutvikling, lønnsvekst og kronekurs. Foreliggende renteprognose signaliserer imidlertid at styringsrenten *kan* bli satt videre opp i løpet av året. Per 1. tertial er det dermed ikke usannsynlig med en ytterligere renteheving på 0,25 prosentpoeng i 2026, men usikkerheten er altså stor. Det vises ellers til markedskommentarer i rapporten når det gjelder utsiktene fremover og makroøkonomiske forhold.

Reglement for finans- og gjeldsforvaltning:

Kommunedirektøren har merket seg formannskapetets behandling av årsrapporten 2025 for gjelds- og finansforvaltning, hvor det ble forespurt en rullering av kommunens finansreglement. Kommunedirektøren har derfor planlagt for at et rullert finansreglement fremmes for behandling høsten 2026.

Vurdering/konklusjon

Vedlagte finansrapport med vedlegg og underliggende informasjon er presentert og fremlagt i tråd med gjeldende finansreglement for Kongsberg kommune. Kongsberg kommune samarbeider med ekstern rådgiver på finansområdet, for oppfølging og overvåkning av låneporteføljen med bistand for gjennomføring av konkurranser og vilkår på nye lån og refinansieringer. Sammensetning av kortere og lengre løpetid, samt fast og flytende rente, gjøres i tett dialog med god kompetanse på fagfeltet. Rådgiver, BCM Finans, har utarbeidet vedlagte gjeldsrapport pr 30.04.2026.

Kommunedirektøren foreslår at saken, med vedlegg, tas til orientering.

Vedlegg:

- 1 Kongsberg - Gjeldsrapport pr. 30.04.2026
- 2 KPS Fond 1 - Q1 26 Rapport

Kongsberg kommune

Gjeldsrapport - april 2026

Side	Sidetall
Nøkkeltall I	3
Nøkkeltall II	4
Finansreglement I	5
Finansreglement II	6
Rentebindingstid	7
Kapitalbindingstid	8
Forfall kommende 12 mnd.	9
Renteeksponert gjeld	10
Renteprognose	11
Utvikling i nøkkeltall	12
Fordeling av motparter og produkter	13
Utvikling lånegjeld	14
Opptak nye lån og refinansieringer	15
Markedskommentar	16
Markedsdata	17
Stamdata	18
Ordliste	19

Denne rapporten er utarbeidet av Bergen Capital Management AS (heretter BCM) i samsvar med forskrift om finansforvaltning og kundens reglement for finansforvaltning. Rapporten baserer seg på kilder som vurderes som pålitelige, men BCM garanterer ikke at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig.

Uttalelsene i rapporten reflekterer oppfatninger på det tidspunkt rapporten ble utarbeidet, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten varsel.

Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. BCM påtar seg intet ansvar for verken direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Denne rapporten er kun ment å være til bruk for våre kunder, ikke for offentlig publisasjon eller distribusjon, men BCM tar dog ingen forbehold om kunders eventuelle offentliggjøring. Ansatte i BCM kan eie verdipapirer i selskaper som er omtalt i rapporten, og kan kjøpe eller selge slike verdipapirer iht. selskapets gjeldende retningslinjer.

Rapporten er utarbeidet på et gitt tidspunkt, rentevilkår og risiko kan ha endret seg etter rapporteringsdato.

Historiske rentevilkår i porteføljer forvaltet av BCM er ingen garanti for fremtidig rentevilkår. Fremtidige rentevilkår vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, konkurranseutsetting, kundens risikorammer, samt kostnader ved lån/verdipapirer.

Rapporten inneholder kun gjeld som er forvaltet av BCM. Rapporten er utarbeidet på basis av opplysninger fra långivere, Stamdata og kunde. BCM kan ikke ta ansvar for riktigheten av informasjonen oppgitt fra tredjeparter. Ved reproduksjon eller annen bruk av rapporten bør rapporten i sin helhet vedlegges.

BCM vil sjekke av status mot kundens finansreglement ved rapportering. Men BCM oppfordrer kunden til å foreta nødvendige kontroller, da det er kunden selv som er ansvarlig for at gjeldsporteføljen er i henhold til vedtatt reglement. Dersom BCM ikke mottar innvendinger mot rapporten innen 10 virkedager etter utsendt rapport anses rapporten som korrekt og akseptert av kunden.

BCM mottar ikke returprovisjon eller tilskyndelser fra tredjeparter og selskapets eneste inntektskilde er kunden.

Nøkkeltall	30.04.2026	30.04.2025	Forklaring
Totalgjeld	3 780 869 120	3 643 477 286	Viser samlet lånegjeld ved utløpet av rapporteringsperioden. Inkluderer alle lån som er gjengitt i stamdataoversikten.
Rentebindingstid (år)	0,30	0,43	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige rentebindingstid. Tallet viser hvor lenge renten på sertifikat, lån og obligasjoner i porteføljen er fast.
Vektet gjennomsnittrente (%)	4,41	4,72	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kupongrente, effektiv rente vil avvike noe. Ved sammenligning mot referanserente må det tas hensyn til durasjon og rentesikringsstrategi.
Kapitalbinding (år)	3,37	-	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kredittbinding. Tallet viser hvor lang tid det i gjennomsnitt tar før renter, avdrag og hovedstol er nedbetalt eller forfalt til betaling. Desto høyere tall, desto mindre refinansieringsrisiko har porteføljen alt annet like.
Andel grønne lån	-	-	Nøkkeltallet viser andel lån og obligasjoner med grønn rente.

Nøkkeltall	30.04.2026	30.04.2025	Forklaring
Derivat volum (% av gjeld)	0,00 %	0,00 %	Andel derivater (rentebytteavtaler, FRA, etc.) (%) i forhold til lånevolum.
Rentebinding under 1 år	93,52 %	89,16 %	Andel forfall av rentebinding kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som har renteregulering innenfor det nærmeste året.
Kapitalbinding under 1 år	50,10 %	-	Andel forfall kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som kommer til forfall innenfor det nærmeste året.
Rentesensitivitet (1% økning)	35 358 691	32 484 773	Estimat på økt rentekostnad ved 1 % - poeng økning i det generelle rentenivået (total gjeld x Rentebinding under 1 år x 1 %). Viser hvor mye porteføljens rentekostnad kommer til å øke med p.a. 1 år frem i tid ved 1%- poeng økning i det generelle rentenivået.

Nøkkeltall	30.04.2026	Finansreglement	Kontroll
Rentebinding under 1 år	93,52 %	-	Ingen krav
Rentebinding over 1 år	6,48 %	-	Ingen krav
Vektet rentebindingstid (år)	0,30	0 - 2	OK
Kapitalbinding under 1 år	50,10 %	-	Ingen krav
Vektet kapitalbindingstid (år)	3,37	Bør være over 1	OK
Største lån	9,79 %	20 %	OK

* Krav knyttet mot renteeksponert gjeld

*Tall i parentes i kontrollkolonnen er knyttet mot netto renteeksponert gjeld

Finansreglement

Kontroll

Det kan kun tas opp lån i norske kroner

OK

Det skal innhentes minst 2 eller 3 konkurrerende tilbud fra aktuelle långivere

OK

Refinansieringsrisikoen skal reduseres ved å spre tidspunkt for renteregulering/forfall

OK

Lån kan tas opp som åpne serier (rammelån) og uten avdrag (bulletlån)

OK

Det er adgang til å legge ut lån i sertifikat- og obligasjonsmarkedet

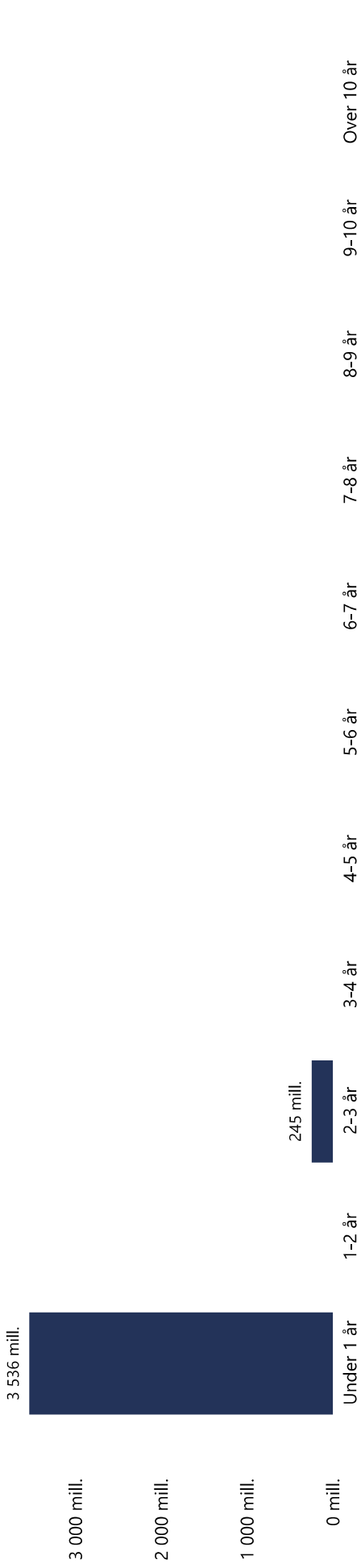
OK

Kommunen har anledning til å ta i bruk rentebytteavtaler (renteswap) som rentesikringsinstrument

OK

Intervall	Pålydende NOK	Rentebindingstid	Andel	Akkumulert andel	Økning i rentekostnad ved 1 % rentetøkning
0 til 1 år	3 535 869 120	0,15	93,52 %	93,52 %	35 358 691
1 til 2 år	-	-	-	93,52 %	35 358 691
2 til 3 år	245 000 000	0,15	6,48 %	100,00 %	37 808 691
3 til 4 år	-	-	-	100,00 %	37 808 691
4 til 5 år	-	-	-	100,00 %	37 808 691
Over 5 år	-	-	-	100,00 %	37 808 691
Hele porteføljen	3 780 869 120	0,30	100,00 %	100,00 %	37 808 691

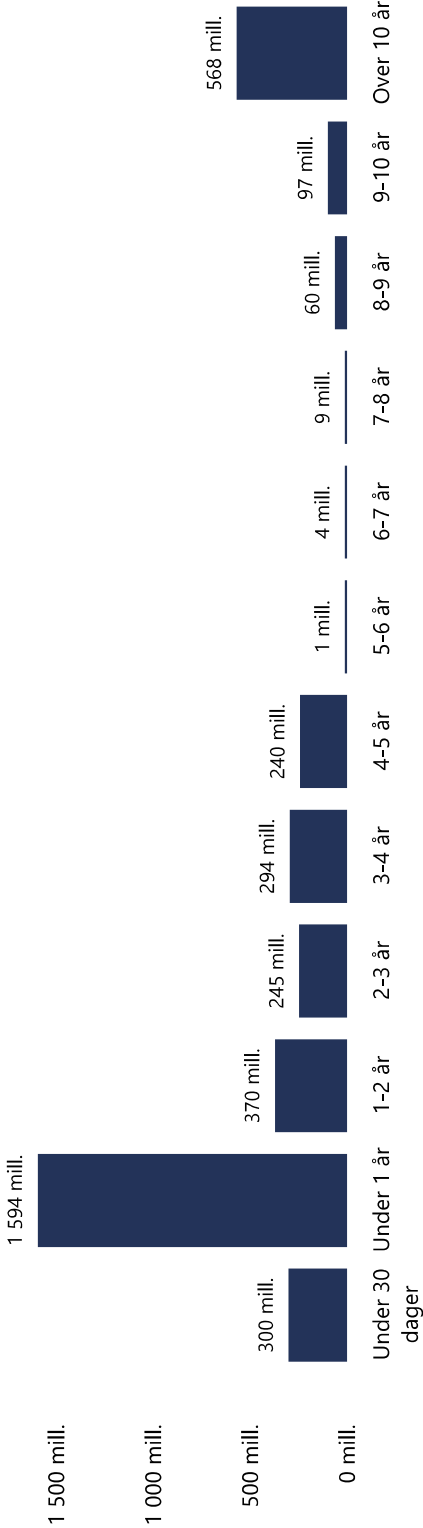
Rentebindingsintervall i NOK

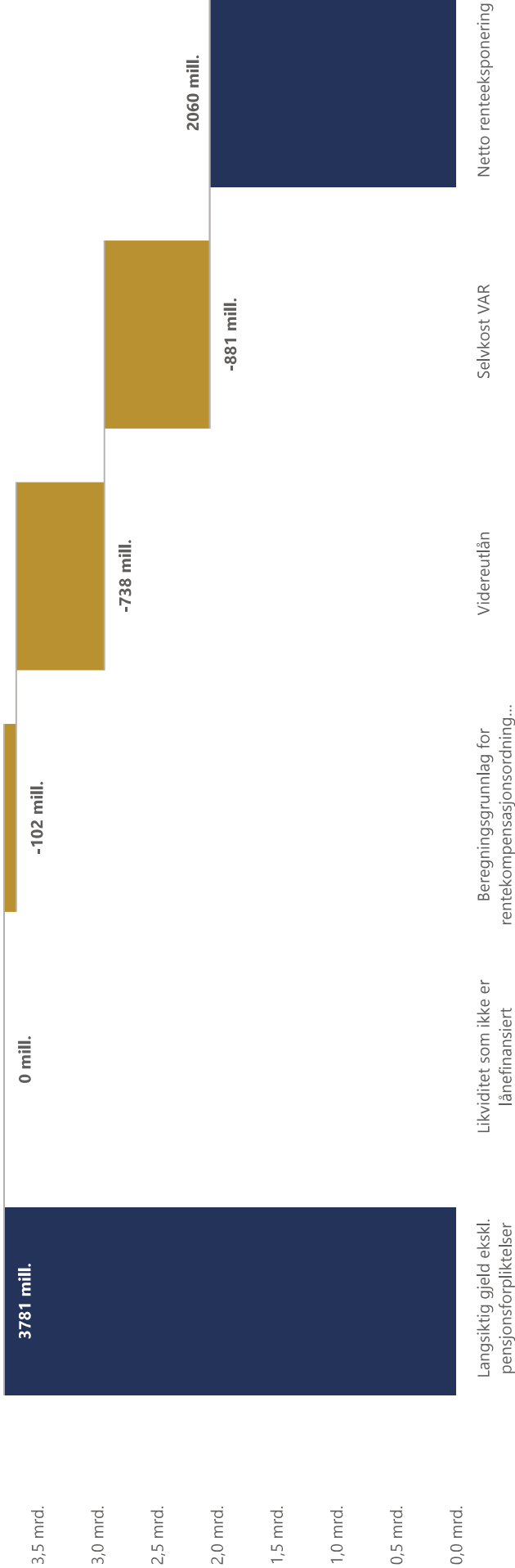
Kapitalbinding

Forfallsintervall	Pålydende NOK	Kapitalbindingstid	Andel	Akkumulert andel
0 til 1 år	1 894 039 101	0,27	50,10 %	50,10 %
1 til 2 år	370 066 000	0,18	9,79 %	59,88 %
2 til 3 år	245 000 000	0,15	6,48 %	66,36 %
3 til 4 år	293 692 700	0,31	7,77 %	74,13 %
4 til 5 år	240 000 000	0,31	6,35 %	80,48 %
Over 5 år	738 071 319	2,15	19,52 %	100,00 %
Hele porteføljen	3 780 869 120	3,37	100,00 %	100,00 %

Forfallsintervall i NOK

Navn	Lånenummer	Hovedstol	Forfallsdato	Rente	Motpart
Kongsberg - Nordea - Sertifikat 12 mnd.	NO0013571869	300 398 000	26. mai 2026	4,6700	Nordea Mkts
Kongsberg - DNB - Sertifikat 6 mnd.	NO0013709071	150 000 000	18. juni 2026	4,3400	DNB
Kongsberg - SEB - Sertifikat 12 mnd.	NO0013636548	201 849 101	19. august 2026	4,2100	SEB MB
Kongsberg - SEB - Fastrenteobligasjon	NO0010773880	150 000 000	15. september 2026	2,0780	SEB MB
Kongsberg - DNB - Sertifikat 12 mnd.	NO0013669895	198 000 000	15. september 2026	4,3180	DNB
Kongsberg - SEB - FRN obligasjon	NO0013469411	230 000 000	29. januar 2027	4,7300	SEB MB

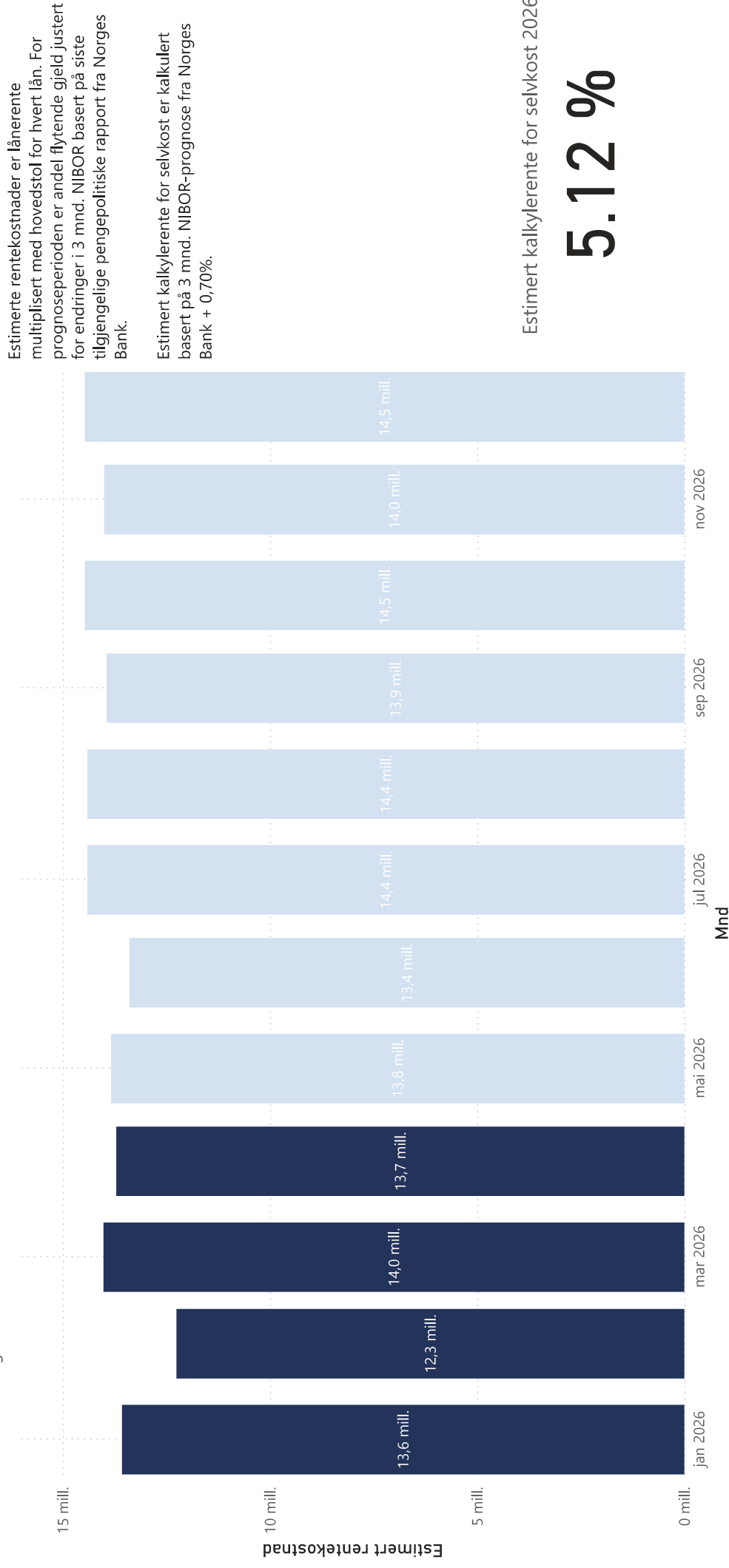

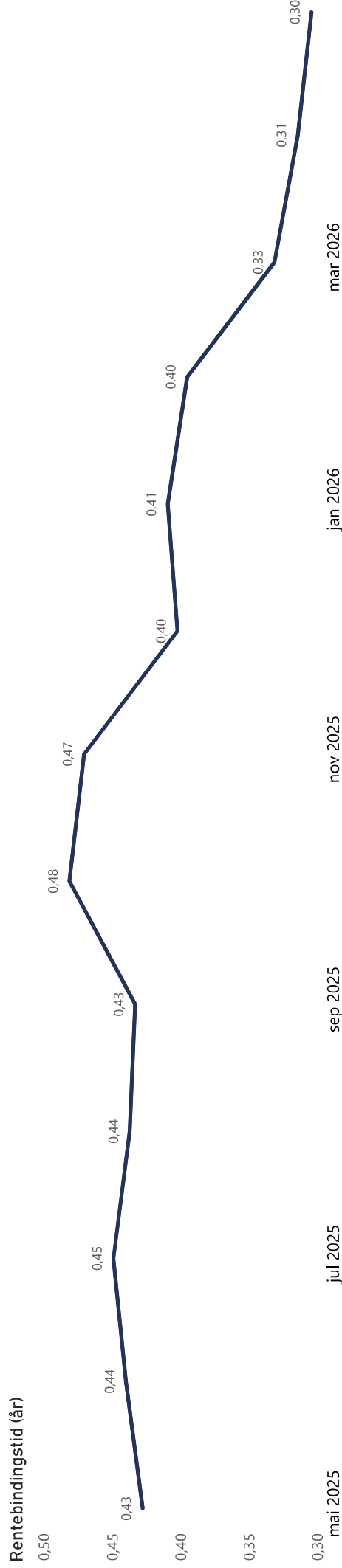
	Pålydende NOK	% av netto renteeksponering	I % av brutto gjeld	Rentebinding
Netto renteeksponering	2 060 203 801	100,00%	54,49 %	
Andel fastrente (rentebinding > 1 år)	245 000 000	11,89 %	6,48 %	0,56
Andel gjeld med renterisiko	1 815 203 801	88,11 %	48,01 %	

Kilde: BCM (langsiktig gjeld, likviditet og videreutlån), KOSTRA per juni 2025 (det kan forekomme feil i kommunens innrapporterte tall til KOSTRA)
Dersom kommunen har krav til renteeksponert gjeld i finansreglementet, er kommunens egne tall benyttet
Dersom likviditet som ikke er lånefinansiert har verdi 0 vil netto renteeksponering tilsvare renteeksponert gjeld

Estimerte rentekostnader for inneværende år

Periode ● Historisk ● Prognose

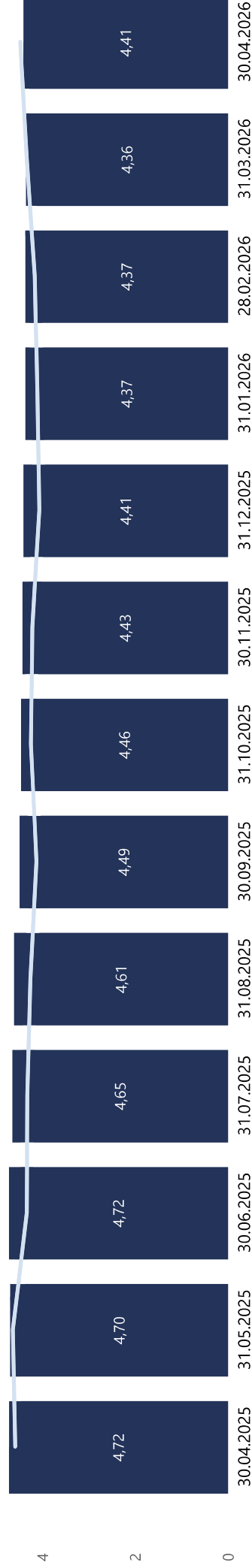

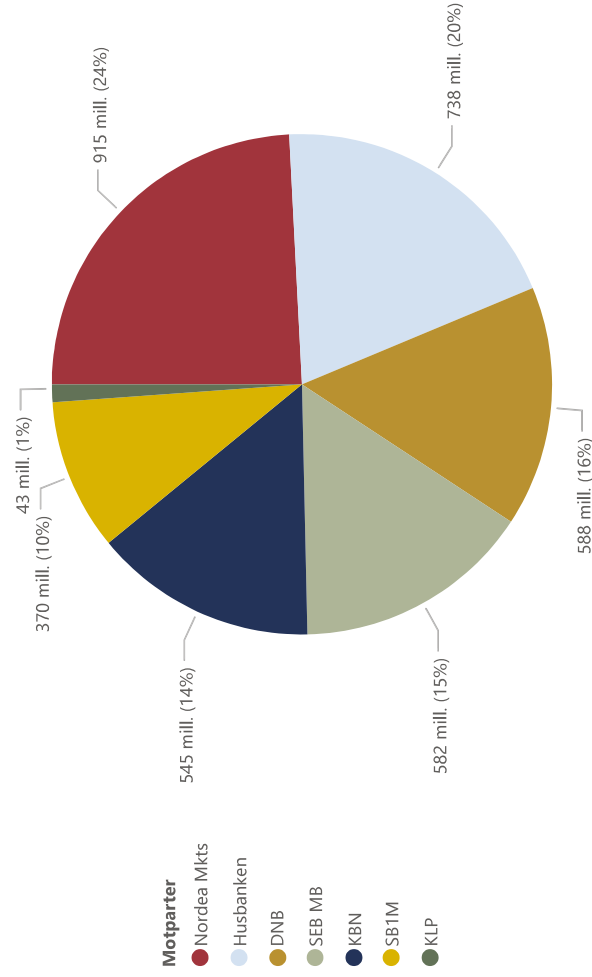
Gjennomsnittrente

● Gjennomsnittrente ● NIBOR3M

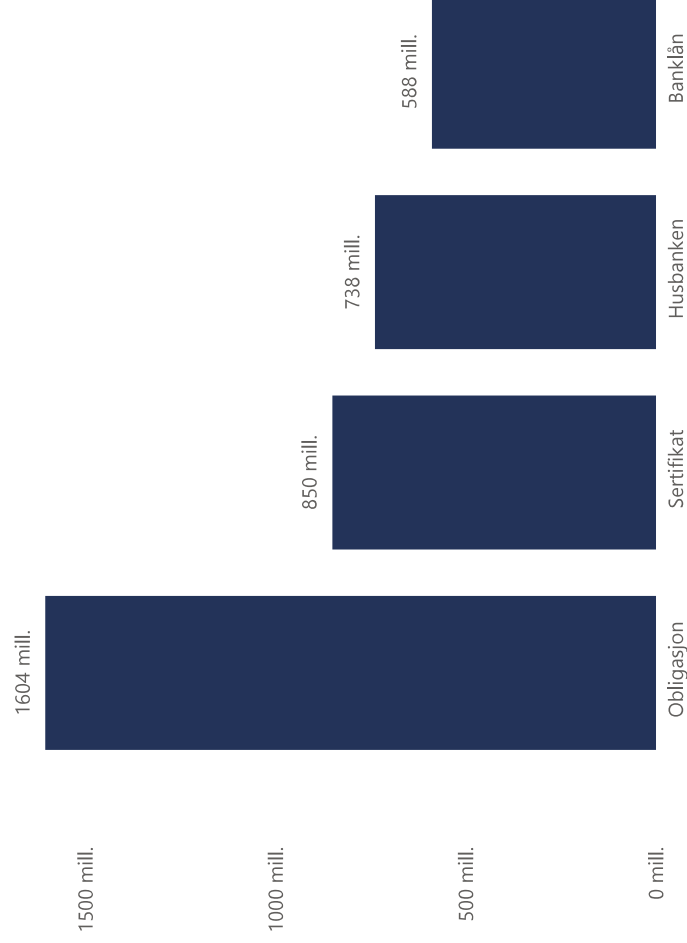
6

Gjeld fordelt på ulike motparter

Gjeld fordelt på ulike produkter

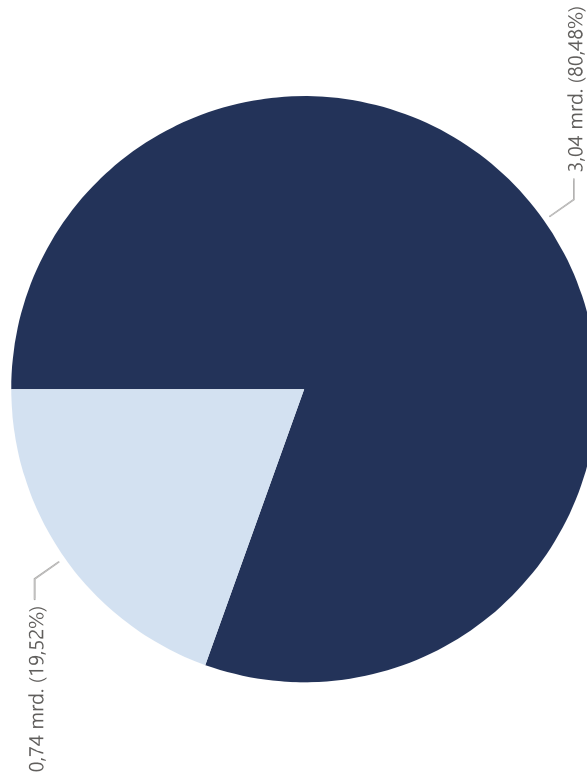

* Derisom kommunen har rentebytteavtaler (Swap) vil dette fremkomme som et positivt tall - men det bidrar ikke til økning av totalt gjeldsvolum.

* Rentebytteavtaler vil også hensynstas i kakediagrammet

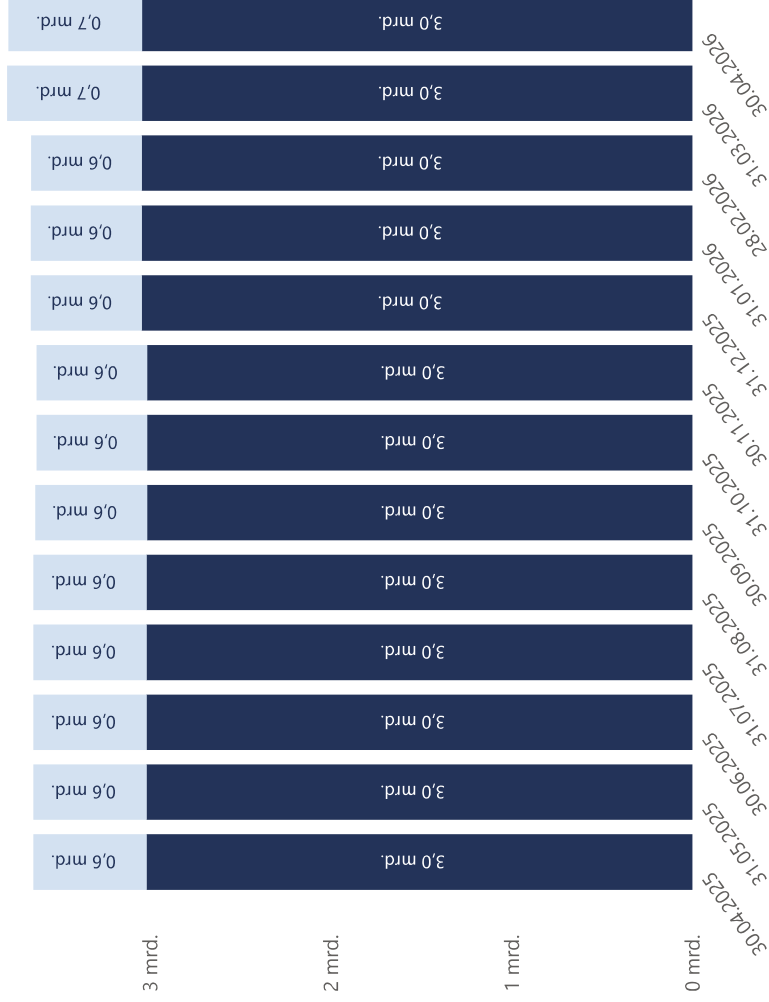
Fordeling mellom investerings- og husbanklån

Formål ● Investeringslån ● Husbanken

Utvikling lånegjeld

● Investeringslån ● Husbanken
4 mrd.

Ny motpart	Dato	Beløp	Rente	Forfall	Lånenummer	Kommentar
Husbanken	12. mars 2026	116 000 000	4,0780	1. april 2051	11549645	
DNB	20. mars 2026	240 000 000	4,6760	20. mars 2031	NO0013738468	Refinansiering av NO0013020453. 5 års FRN ble valgt for å skape spredning i porteføljen. Det ble også etterspurt 3 års FRN, men 5 år ble valgt på grunn av gode marginer på lange løpetider sett mot historikken.
Husbanken	25. mars 2026	25 000 000	4,0780	1. april 2051	11549680	
Nordea Mkts	24. april 2026	250 491 000	4,7640	24. april 2030	NO0013741132	Refinansiering av NO0012734989. 4 års FRN ble valgt for å skape spredning i forfallsstrukturen og basert på god etterspørsel i markedet for FRN obligasjoner. Det ble også etterspurt pris på 3 års løpetid.

Markedskommentar

30.04.2026

Markedskommentar

Våpenhvile eller ikke. Hormuzstredet har mer eller mindre vært stengt gjennom hele måneden med de ulemper det medfører. Oljeprisen lever sitt eget liv, med store bevegelser alt ettersom markedet får troen på en snarlig løsning eller om dette blir et vedvarende problem. Det har vært mange rykter om fredsløsninger, men enn så lenge har Iran stengt for all trafikk og USA blokkerer de skip som Iran evt skulle tillate å passere. Det er ikke uten grunn at mange land har begynt å frykte for tomme oljelagre og bensinlagre i løpet av relativ kort tid. Til tross for dette, har markedene sett gjennom støyen og hatt troen på at dette vil løse seg i løpet av kort tid. Gjennom måneden har vi sett kraftig oppgang på verdens børser, men uten at vi har sett tilsvarende store endringer i rentene sammenlignet med inngangen til måneden. Imidlertid er volatiliteten høy, noe vi også kan forvente i både aksje- og rentemarkedet i månedene fremover.

En liten oppgang i rentene har det imidlertid vært og mye av dette skyldes fortsatt formyet fokus på inflasjon og iveren etter å kutte rentene har blitt snudd til snakk om rentehevinger. Higher for longer er tilbake igjen. Det er lett å tenke på at mye av oppgangen skyldes økningen i energipriser og transportkostnader og at dette skal reverseres dersom det oppstår endelig fred. Samtidig skal vi huske på at stigningen i inflasjonen begynte i god tid før situasjonen i Iran eskalerte.

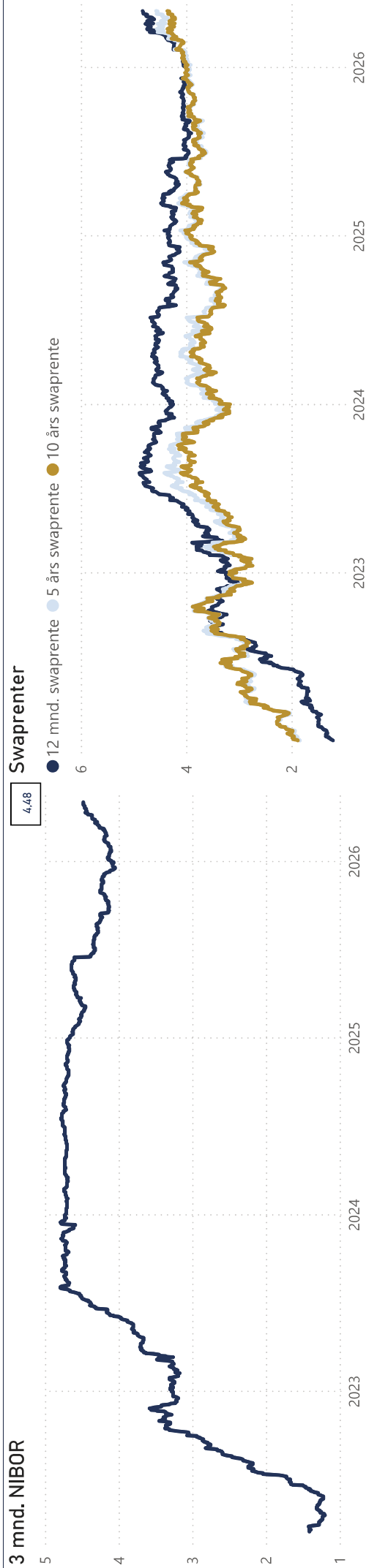
Amerikansk inflasjon bekrefter dette og løftet seg opp til 2,6 % og 3,3 % for hhv. kjerneinflasjon og totalinflasjon. På rentemøtet valgte Fed som ventet å ikke endre renten og man priser nå inn uendret rente for resten av året. Foruten inflasjon, er det trukket frem at arbeidsmarkedet er solid og det er således ikke er god nok grunn til å kutte renten. Samtidig er forbrukerindeksen Consumer Confidence på all-time low, så stemningen blant den jevne amerikaner er heller dårlig, takket være høye energipriser, inflasjon og krigen mellom USA og Iran. Norsk inflasjon holder seg fremdeles på høye nivåer og i forkant av rentemøtet i mai, priset man inn over to hevinger i løpet av året, men det var usikkert om første heving kom i mai eller i juni.

Som nevnt har det på verdens børser vært god stemning gjennom hele måneden. Troen på at krigen blir kortvarig er en ting, men samtidig har resultatsesongen startet bra. De amerikanske teknologiselskapene har nok en gang levert varene og hatt kraftig oppgang og amerikanske børser har omsider kommet godt i pluss hittil år. Oslo Børs lever derimot sitt eget liv, drevet av oljepriser opp og ned, men endte ned 2,4 % i april etter en meget sterk mars måned.

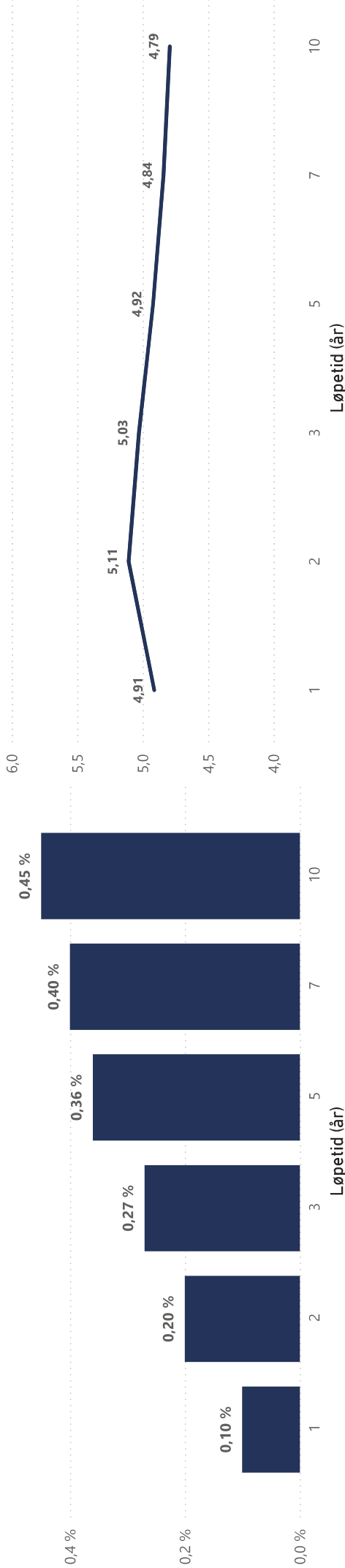
Etterspørselen etter sertifikatlån og obligasjonslån holdt seg god også gjennom april. I obligasjonsmarkedet har etterspørselen etter flytende obligasjonslån (FRN) fortsatt vært sterk, noe som bidro til videre fall i kredittmarginene. Kredittmarginene på korte løpetider falt med ca. 3–4 basispunkter, mens de lengre marginene falt med rundt 6–7 basispunkter og ligger fortsatt godt under tiårssnittet. 3 mnd. NIBOR steg fra 4,36 % til 4,48 % gjennom måneden, noe som hovedsakelig skyldes forventede rentehevinger fra Norges Bank før sommeren. I sertifikatmarkedet har spesielt de korte sertifikatene (3–6 mnd. løpetid) fortsatt å komme inn på gode nivåer, med negativ kredittmargin mot referansenrenten. Swaprentene svingte samtidig en del gjennom april på grunn av uro knyttet til oljepris og krigen i Iran. Alle swaprentene økte med rundt 10–15 basispunkt, noe som bidrar til et løft i fastrentene. KLP har justert PT-renten til 5,15% mens KBN holder PT-renten på 4,85%.

Produkt	Referansenrente	Referansenrente nivå	Kredittmargin	Indikativ rente*
3 mnd. Sertifikat	3 mnd. Nibor	4,48 %	-0,05 %	4,43 %
6 mnd. Sertifikat	6 mnd. Nibor	4,77 %	0,00 %	4,77 %
12 mnd. Sertifikat	1 års swap	4,90 %	0,09 %	4,99 %
3 år obligasjon	3 års swap	4,72 %	0,25 %	4,97 %
5 år obligasjon	5 års swap	4,52 %	0,34 %	4,86 %
10 år obligasjon	10 års swap	4,31 %	0,44 %	4,75 %

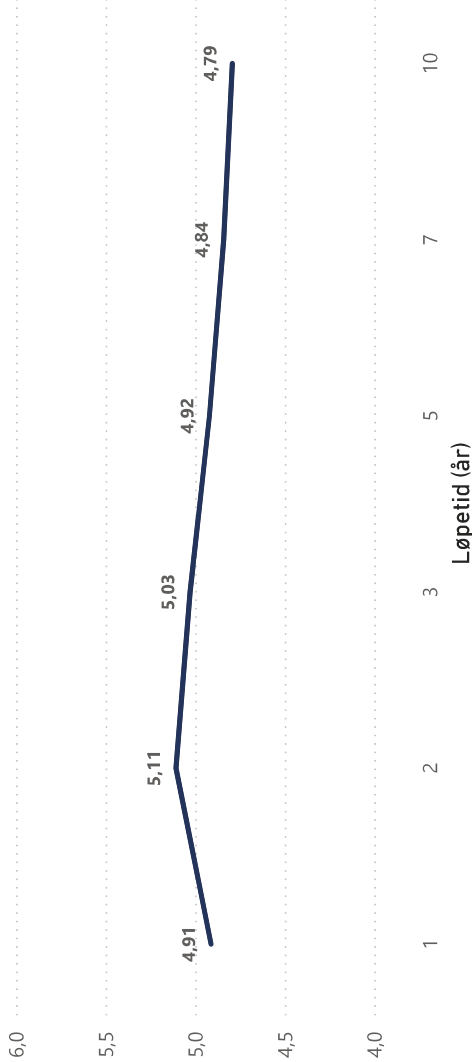
Markedsdata

Kredittmarginer kommunal sektor

Fastrentekurve kommunal sektor

Portefølje & Lånenummer	Navn	Startdato	Forfallsdato	Restbeløp	Referanserente	Margin	Totalrente	Rentereg. dato	Påløpste renter
Kommunalbanken									
20230041	Kongsberg - KBN - FRN 4 år	09.03.2023	09.03.2027	545 000 000			4,8435		-10 376 477,08
20230269	Kongsberg - KBN - Fastrente - 25.08.28	25.08.2023	25.08.2028	300 000 000	4,180	0,5000	4,6800	09.06.2026	-2 028 000,00
Verdipapirmarkedet				245 000 000	5,007	0,0000	5,0070	25.08.2028	-8 348 477,08
				2 454 596 101			4,3248		-32 143 405,09
	Kongsberg - Nordea - Sertifikat 12 mnd.	26.05.2025	26.05.2026	300 398 000	4,670	0,0000	4,6700	26.05.2026	-13 029 290,02
	Kongsberg - DNB - Sertifikat 6 mnd.	18.12.2025	18.06.2026	150 000 000	4,340	0,0000	4,3400	18.06.2026	-2 372 136,99
	Kongsberg - SEB - Sertifikat 12 mnd.	19.08.2025	19.08.2026	201 849 101	4,210	0,0000	4,2100	19.08.2026	-5 913 570,35
	Kongsberg - SEB - Fastrenteobligasjon	15.09.2016	15.09.2026	150 000 000	2,078	0,0000	2,0780	15.09.2026	-1 948 125,00
	Kongsberg - DNB - Sertifikat 12 mnd.	26.09.2025	15.09.2026	198 000 000	4,318	0,0000	4,3180	15.09.2026	-5 059 512,99
	Kongsberg - SEB - FRN obligasjon	29.01.2025	29.01.2027	230 000 000	4,460	0,2700	4,7300	29.07.2026	-30 219,44
	Kongsberg - Nordea - FRN obligasjon	29.04.2024	29.04.2027	363 792 000	4,460	0,4130	4,8730	29.07.2026	-49 243,29
	Kongsberg - SB1M - FRN obligasjon	13.03.2025	13.03.2028	370 066 000	4,200	0,3890	4,5890	15.06.2026	-2 264 310,50
	Kongsberg - Nordea - FRN obligasjon	24.04.2026	24.04.2030	250 491 000	4,450	0,3140	4,7640	24.07.2026	-198 889,85
	Kongsberg - DNB - FRN obligasjon	20.03.2026	20.03.2031	240 000 000	4,270	0,4060	4,6760	22.06.2026	-1 278 106,67
	KLP Kommunekreditt	19.09.2023	13.03.2034	43 201 700	4,830	0,0000	4,8300	13.03.2034	-274 407,73
	8317.62.69459	19.09.2023	13.03.2034	43 201 700	4,830	0,0000	4,8300	13.03.2034	-274 407,73
Totalt				3 042 797 801			4,4435		-42 794 289,91

Portefølje & Lånenummer ▲	Navn	Startdato	Forfallsdato	Restbeløp	Totalrente	Påløpte renter
Husbanken				738 071 319	3,9592	-3 919 778,58
11520566	Kongsberg - Husbanken – Startlån – PT rente	01.11.2021	01.05.2037	662 631	4,0580	-6 522,10
11524375	Kongsberg - Husbanken – Startlån – PT rente	01.10.2021	01.04.2038	1 689 816	4,0780	-5 475,10
11528975.40	Kongsberg - Husbanken – Startlån – PT rente	08.08.2014	01.10.2039	2 644 936	4,0780	-8 569,74
11528975.50	Kongsberg - Husbanken – Startlån – PT rente	23.10.2014	01.04.2040	3 720 033	4,0780	-12 053,11
11532002.40	Kongsberg - Husbanken – Startlån – PT rente	01.10.2021	01.10.2040	1 040 805	4,0780	-3 372,27
11534694.10	Kongsberg - Husbanken – Startlån – PT rente	17.03.2016	01.04.2041	3 740 484	4,0780	-12 119,37
11534694.40	Kongsberg - Husbanken – Startlån – PT rente	17.10.2016	01.04.2042	3 131 584	4,0780	-10 146,50
11537490	Kongsberg - Husbanken – Startlån – PT rente	01.11.2021	01.05.2042	12 887 754	4,0780	-265 695,00
11537490.50	Kongsberg - Husbanken – Startlån – PT rente	01.11.2021	01.05.2043	3 427 802	4,0780	-70 667,85
11539739	Kongsberg - Husbanken – Startlån – PT rente	16.03.2018	01.04.2043	20 400 000	4,0780	-66 097,12
11539739.40	Kongsberg - Husbanken – Startlån – PT rente	14.08.2018	01.10.2043	20 585 474	4,0780	-66 698,06
11541508	Kongsberg - Husbanken – Startlån – PT rente	01.05.2024	01.03.2044	43 200 000	4,0780	-289 593,86
11543253	Kongsberg - Husbanken – Startlån – Fast - 01.05.26	01.05.2021	01.04.2045	45 600 000	1,4840	-53 765,52
11543609	Kongsberg - Husbanken – Startlån – PT rente	13.08.2020	01.09.2045	7 800 000	4,0780	-52 287,78
11544329	Kongsberg - Husbanken – Startlån – PT rente	23.02.2021	01.03.2046	56 000 000	4,0780	-375 399,45
11545076	Kongsberg - Husbanken – Startlån – PT rente	23.02.2022	01.03.2047	67 200 000	4,0780	-450 479,34
11545533	Kongsberg - Husbanken – Startlån – PT rente	13.07.2022	01.08.2047	12 900 000	4,0780	-127 613,16
11545872	Kongsberg - Husbanken – Startlån – PT rente	09.03.2023	01.04.2048	88 000 000	4,0780	-285 124,82
11547214	Kongsberg - Husbanken – Startlån – PT rente	06.03.2024	01.04.2049	96 600 000	4,0780	-312 989,29
11548316	Kongsberg - Husbanken – Startlån – PT rente	26.02.2025	01.03.2050	105 840 000	4,0780	-709 504,96
11549645	Kongsberg - Husbanken – Startlån – PT rente	12.03.2026	01.04.2051	116 000 000	4,0780	-635 050,74
11549680	Kongsberg - Husbanken – Startlån – PT rente	25.03.2026	01.04.2051	25 000 000	4,0780	-100 553,42
Totalt				738 071 319	3,9592	-3 919 778,58

Kongsberg kommune			Stamdata - Rentebytteavtaler				30.04.2026
Type	Referansenummer	Navn	Startdato	Forfallsdato	Beløp	Rente	Pålypte renter

Ordliste, forklaringer og beregninger

Deflasjon er reduksjon i det generelle prisnivået på varer og tjenester. Det motsatte av deflasjon er inflasjon.

Derivatvolum er en betegnelse på beholdning av derivat i % av samlet gjeld. Et derivat er et verdipapir der verdi avhenger av et underliggende aktivum på et fremtidig tidspunkt. F.eks. rentebytteavtale eller FRA.

Durasjon er den vektete gjennomsnittstiden til renteregulering på et lån beregnet ut fra nåverdien på fremtidige kontantstrømmer. Durasjon måler prissensitivitet til et lån med hensyn til endringer i renten. Durasjonen til en fastrenteobligasjon er den tid det i gjennomsnitt tar før kontantstrømmene (renter og hovedstol) forfaller til betaling. Durasjonen (egentlig modifisert durasjon) gir i tillegg uttrykk for hvor følsom verdien av obligasjonen er for endringer i rentenivået, og forteller hvor mange prosent verdien av obligasjonen vil gå ned med dersom markedsrentene stiger med ett prosentpoeng. Lang durasjon betyr at obligasjonsverdien er følsom for renteendringer. Durasjon baseres på beregning av markedsverdi, rentebinding er mer kontantstrømbasert og antas å være mer egnet som risikomål i offentlig sektor.

Fastrente er definert som gjeldsbrevlån eller obligasjoner som har gjenværende rentebinding på over ett år.

Finansreglement gir en samlet oversikt over fullmakter, rammer og retningslinjer for finansforvaltningen. Det fastsetter rammene for en forsvarlig og hensiktsmessig finansiell risikoprofil.

Flytende rente er definert som gjeldsbrevlån, sertifikat og obligasjoner som har gjenværende rentebinding under ett år.

Forfallsdato er den spesifikke dagen en inn- eller utbetaling skal skje på (betalingsfrist).

Gjeldsbrevlån er den mest benyttede låneformen i bankene. Lån blir knyttet til et gjeldsbrev. Det er et dokument hvor låntaker erklærer å skyldte penger. I gjeldsbrevet står det bestemmelser som regulerer forholdet mellom låntaker og långiver. Kommunalbanken og KLP Kommunekreditt utsteder gjeldsbrevlån med flytende – og fastrente samt gjeldsbrevlån med sertifikat og obligasjonsvilkår.

Inflasjon er vedvarende vekst i det generelle prisnivået. Inflasjon måles vanligvis ved veksten i konsumprisene. Norges Banks operative gjennomføring av pengepolitikken rettes inn mot lav og stabil inflasjon. Det operative målet for pengepolitikken er en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2,5 prosent.

Kapitalbinding er volumveid gjennomsnitt av gjenværende tid frem til forfallstidspunktet for et gjeldsbrevlån, sertifikat eller obligasjon. F.eks. vil et 3 måneders sertifikat ha 0,25 i kapitalbinding på oppstartstidspunktet.

Konsumprisindeksen (KPI) er et mål for prisnivået til konsumprodukter og viser prisutviklingen på varer og tjenester som private husholdninger etterspør. Den prosentvise endringen i KPI brukes ofte som et generelt mål for inflasjon i en økonomi.

Kredittmargin (spread) er rentedifferansen mellom kredittobligasjonen og swaprente med samme løpetid. I det norske markedet benyttes swaprenten som målestokk, mens man i Euromarkedet noen ganger benytter statsrenten.

Kredittrisiko er risiko for at motpart ikke oppfyller sine forpliktelser. I et låneforhold består kredittrisikoen i at låntager ikke oppfyller låneavtalen.

Markedsrisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av prisfluktuasjoner i finansielle markeder.

Ordliste, forklaringer og beregninger

Kupongrente er den faste renten på obligasjoner ved utstedelsestidspunktet. Når det generelle rentenivået synker vil en gitt kupongrente bli mer attraktiv og kursen på obligasjonen vil stige. Når det generelle rentenivået stiger blir effekten motsatt.

ISIN (lånenummer) er et nummer som brukes for å identifisere ulike verdipapirer, inkludert gjeldspapir, aksjer, opsjoner, derivater og rentederivater.

Markedscommentar er beskrivelse av dagens økonomiske situasjon og den fremtidige situasjonen basert på tolkninger av tilgjengelig informasjon. Uttalelsene reflekterer oppfatninger på det tidspunktet de ble laget, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten forvarsel.

Motpartsrisiko er forstått å være den type og grad av risiko forbundet med hver part i en avtalefestet ordning og risiko for at den andre parten opprettholder sine forpliktelser. For lån antas motpartsrisikoen for låntager å være lav. For rentebytteavtaler må motpartsrisiko vurderes ved kontraktsinngåelse.

Nibor (Norwegian Interbank Offered Rate) er en samlebetegnelse på norske pengemarkedsrenter med ulike løpetider, som skal gjenspeile rentenivået som långiver krever for et usikret utlån i norske kroner med levering om to dager, «spot».

Nøkkeltall anvendes innen økonomi for å sammenligne selskaper eller organisasjoner og deres virksomhet. Nøkkeltall som er fremhevet i rapporten antas å være spesielt viktig for den aktuelle kommune eller kunde.

Obligasjon er et standardisert omsettelig lån med opprinnelig løpetid på minst ett år. Betingelsene ved et obligasjonslån, slik som løpetid, rente, utbetalingsdatoer og eventuelle rentereguleringer avtales ved utstedelsen av obligasjonen.

Oppgjørsrisiko er risiko for tap og likviditetsproblemer i forbindelse med avregnings- og oppgjørsfunksjonene. Oppgjørsrisiko omfatter kredittrisiko, likviditetsrisiko, juridisk risiko og operasjonell risiko. Risikoen som oppstår i et betalingssystem.

Oslo Børs er Norges eneste regulerte markedsplass for omsetning av aksjer, egenkapitalbevis og andre verdipapirer, som derivater og obligasjoner.

P.a. rente er en enkel beregning for å vise forventet rentekostnad de neste 12 månedene. Beregnet som restgjeld x kupong.

P.t. rente er en rente med kort renteregulering (vanligvis 14 dager) som vanligvis følger långivers innlånskostnader. Den følger også utviklingen i de korte pengemarkedsrentene og endres i takt med disse.

Påløpte renter viser akkumulerte, ikke betalte renter for det aktuelle lånet på rapporteringstidspunkt. Påløpte renter pr. 31. desember er således det rentebeløpet som skal anordnes til dette året. Påløpte renter i rapporten er beregnet med utgangspunkt i lånets stamdata og er et estimat. Husbanken har egne beregningsmetoder som ikke lar seg gjenskape på en enkel måte. Påløpte renter beregnet for Husbanklån og for fastrenteobligasjoner kan avvike noe.

Rapporteringsperiode er den aktuelle perioden som det rapporteres for. Rapporteringsdato og intervall er angitt på rapportens forside.

Refinansieringsrisiko er risikoen for at lån som forfaller ikke får ny finansiering og dermed må innfris. For fylkeskommuner og kommuner gjenspeiles denne risikoen i stor grad i volatiliteten i kredittmarginen som kan endre seg ved hver refinansiering. Risikoen kan reduseres ved å forlenge løpetiden i låneporteføljen, og ha tilstrekkelig likviditet til å dekke forfall eller tilgang til andre former for kreditt.

Ordliste, forklaringer og beregninger

Rentebetingelser er til enhver tid gjeldende betingelser knyttet til det enkelte lånet.

Rentebindingstid (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjestående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler.

Rentebinding inklusive forwardkontrakter (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjestående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler. Denne varianten av nøkkeltallet tar hensyn til rentebytteavtaler som har oppstart frem i tid.

Rentebytteavtale (også kjent som renteswap) er en finansiell avtale om å bytte rentebetingelser for en periode. Et eksempel er å gå fra flytende rente til fastrente på et lån.

Rentefølsomhet sier noe om hvor mye kursen på et rentefond endres ved renteendringer. Måler prisfølsomheten til et fond ved mindre parallelle endringer på rentekurven.

Rentekostnad er kostnaden ved å låne penger. Betegnelse på den delen av betalte renter som skal anordnes på det spesifikke året.

Renteregulering er endring av lånerenten en eller flere ganger i låneperioden. Ny rente settes i forhold til rentereguleringsklausulen i lånekontrakten.

Renterisiko kan deles i markedsbasert- og kontantstrømbasert risiko. Markedsbasert renterisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av endringer i renten. Kontantstrømbasert risiko er risiko for økte rentekostnader ved økninger i det generelle rentemarkedet.

Sertifikat er et rentebærende papir i likhet med obligasjoner. Forskjellen mellom papirene er at sertifikat har maksimal løpetid på ett år.

Stamdataoversikt viser en oppsummering av utvalgte sentrale betingelser og forutsetninger for de ulike lån, sertifikat og obligasjoner.

Styringsrenten er Norges Banks sentrale rente i utøvelsen av pengepolitikken. I Norge er dette representert ved foliorenten.

Swap (rentebytteavtale) er en avtale mellom to parter om å bytte fremtidige kontantstrømmer. For eksempel kan den ene parten betale den andre flytende rente, mens den selv mottar fast rente eller omvendt.

Tillitsmann i et obligasjonslån er en fellesrepresentant for obligasjonseierne hvis hovedoppgave er å ivareta deres interesser og rettigheter overfor låntaker. Tillitsmann i det norske markedet er vanligvis Nordic Trustee.

Total lånegjeld viser samlet lånegjeld som det rapporteres for. Samlet oversikt over lånene som inngår i rapporten finnes under kapittelet «stamdata».

Total rente er lånets gjeldende kupong, dvs. referanserente med tillegg av kredittmargin.

Valutakurs er prisen på et lands valuta målt mot andre lands valuta, for eksempel norske kroner per euro. Valutarisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktuasjoner i valutakursen.

Vektet gjennomsnittrente er volumvektet gjennomsnitt av kupongrenter for lån og rentebytteavtaler.

Verdipapirsentralen (VPS) er en privat, selveiende institusjon, opprettet ved lov om verdipapirsentral, som driver et elektronisk rettighetsregister for aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter med i hovedsak norske utstedere.